

Makineciler yeşil dönüşüme hazır



“Yeşil dönüşüm sorumluluklar kadar fırsatlar da getiriyor”



Adnan DALGAKIRAN
MAKFED Yönetim Kurulu Başkanı

Ülkelerin birbiri ardına karbon nötr politikalarını ilan etmeleri dünyada iklim değişikliği ile mücadelenin artan önemine işaret ederken, yeşil dönüşümün uluslararası ticaret ve ekonomi politikalarının ayrılmaz bir parçası haline geldiğini de gösteriyor. Bununla birlikte, en büyük pazarımız olan AB'nin ticaret politikasını yeşil ve dijital ikiz dönüşüm strateji öncelikleriyle uyumlu hale getirmeye hedeflemesi, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın etkilerinin sadece AB ile sınırlı kalmayarak ticari alanda AB'nin sınırlarının ötesinde etkiler oluşturacağını da gösteriyor. 2020 yılında ülkemizin dünyaya 169,6 milyar dolar ihracatının yaklaşık 70 milyar doları ile yüzde 41'i AB-27 ülkelerine gerçekleştirilirken; söz konusu değişiklikleri takip etmesi muhtemel görünen Birleşik Krallık da dahil edilirse, bu tutar 81 milyar dolarla ihracatımızın neredeyse yarısına denk geliyor. Dolayısıyla, AYM ile öngörülen değişiklikler, Gümrük Birliği ile AB'ye sağladığımız yakın ticari ve ekonomik bütünleşme ile entegre olduğumuz değer zincirleri üzerinde doğrudan etkileri olması kaçınılmazdır.

İklim krizi ile mücadele çerçevesinde 12 Aralık 2015'te Paris'te kabul edilen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin,

7 Ekim 2021 tarihinde kabulü ve hemen öncesinde, 16 Temmuz 2021'de ilan edilen Yeşil Mutabakat Eylem Planı ile ülkemizin bu konudaki rotası da belirlendi. Makine sektörü yapısı itibarıyla karbon emisyonu düşük olmasına karşın, ürettiği ürünlerin kullanılmaları esnasında emisyon söz konusudur. Burada ise AB teknik mevzuatına tam uyum mevcuttur. Bununla birlikte enerji yoğun sektörlerin yeşil ekonomiye geçiş sürecinde, imalat sistemleri ve emisyon indirgeyici mekanizmaların arzındaki sorumluluğumuz kadar sürecin getirdiği fırsatların da farkındayız. Sektörümüzün süreç entegrasyonu çerçevesinde, büyük işletmeler yanı sıra KOBİ'ler için de çevresel etki ölçme ve yönetme ihtiyaçları oluşmaktadır. Bu bakımdan firmalarımızın bir an önce karbon ayak izlerini belirleme ve azaltma çalışmalarına girmeleri faydalı olacaktır. Burada öncelikli odağın enerji yönetimi olması rasyoneldir. Bunun yanı sıra üretimin karbonlu girdi miktarları için kaynak verimliliği sağlanması, mümkünse karbonuz seçimlerin yapılması da önem arz etmektedir.



Dünya gündemini iki yıldır meşgul eden pandemi süreci, yerini yeni bir gündeme bırakıyor: İklim değişikliğiyle mücadele. Avrupa Birliği (AB), 2019 yılında çevresel hassasiyetini “Avrupa Yeşil Mutabakatı” adı verilen anlaşmayla belgeledi, ticarete yeni kısıtlamalar getirmesi beklenen bu süreç, hızla AB dışındaki ülkelerin de gün-

demine girmeye başladı. Ticaret Bakanlığı'nın Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nı hazırlaması ve Paris İklim Anlaşması'nın TBMM Genel Kurul'da kabul edilmesi, Türkiye'de de yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Şirketlerimizin, AB'ye ihracat yaparken karbon salım kriterlerini karşılamaları gerekiyor. Yılın ilk 9 ayında 17 milyar dolara ulaşan makine ihracatımızın

hız kesmeden devam edebilmesi de yine bu mutabakattan geçiyor. Yeni düzene uyum sağlamak için kolları sıvayan makinecilerle Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı konuştuk. Beraberinde getireceği zorluklar kadar fırsatların da olduğunu dile getiren MAKFED (Makina İmalat Sanayii Dernekleri Federasyonu) üyesi dernekler, ihracatın yeni sınavını şöyle değerlendirdi:

“Ticari alışkanlıklarımızda köklü değişikliklere gideceğiz”



İsmet TOKTAŞ
AIMSAD Yönetim Kurulu Başkanı

Avrupa Yeşil Mutabakatı sadece Avrupa Birliği (AB) üye ülkelerini değil, AB ile iş birliğinde bulunan ve gelecek yıllarda da ticaretine devam etmek isteyen herkesi yakından ilgilendiriyor. Ağaç işleme makine sektörü olarak ormancılık ve mobilya, bizim için en kritik alanlar. Özellikle ülkemiz için ekonomik anlamda büyük katkı veren ormancılık sektörü, gerek AB Yeşil Mutabakatı'nda gerekse Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı'nda, sahip olduğu önem dolayısıyla ayrı bir başlık olarak ele alınıyor. Çünkü küresel sera gazı emisyonunun yüzde 24'ü arazi kullanımı değişikliğiyle ilgili. Bunun yanı sıra mobilya sektöründe üretilen ürünlerin karbon ayak izi de gelecek dönemde hassas bir konumda

olacak. Mutabakat çerçevesinde üretilmeyen, doğa dostu olmayan ürünler tercih edilmeyecek. İşte bu noktada ağaç işleme makinecileri olarak öncelikle bu iki sektörde yaşayacağı değişimi yakından takip edeceğiz. Çünkü genel olarak makine sektörünü değerlendirdiğimizde, imalat aşamasında karbon emisyonunun az olduğunu görüyoruz. Ancak konu, bağlı bulunduğumuz iki önemli sektöre döndüğünde başka bir boyut kazanıyor. Elbette bizler de tesislerimizde, ürettiğimiz ürün ve hizmetlerimizde, hatta günlük ticari alışkanlıklarımızda dahi köklü değişikliklere gideceğiz. Bu noktada AIMSAD olarak üstlendiğimiz sorumlulukla tüm süreci yakından takip ediyor, üyelerimizle birlikte hızlı ve kaliteli şekilde hazırlanmaları doğrultusunda bilgilendiriyoruz.



“Karbon emisyonunu azaltmak öncelikli ev ödevi”



Osman TÜRÜDÜ
AKDER Yönetim Kurulu Başkanı

Avrupa Birliği'nin Yeşil Mutabakat Çerçevesinde; 2030 yılında Avrupa ülkelerinin karbon emisyonu seviyesini 1990 yılının yarısına çekme, 2050 yılında ise karbon nötr hedefleri var. Sektörümüzün neden olduğu karbon emisyonunun yüzde 80'i müşterilerin kullanımından kaynaklanıyor. Bu tespit sektörümüzün ürettiği ürünlerde karbon emisyonunu azaltmanın öncelikli ev ödevi olduğunu gösteriyor. Bu bağlamda daha düşük enerji tüketen ürünlerin geliştirilmesi, tasarımda en optimum ürünlerin tercih edilmesi ve ürünlerin doğru bakım hizmetleriyle desteklenmesi gerekiyor. Yeşil dönüşüm, sektörümüzde; pnömatik alanlarda elektrifikasyona geçiş sürecini hızlandıracak, elektrik esaslı hareket teknolojilerinde kullanımı artıracak ve hidrolik alımında da daha fazla hibrit çözümler sağlayacak. Ayrıca

dijitalleşme ve yapay zeka destekli optimiz edilmiş ürünler, düşük karbon emisyonu üretmek ve verimli üretim için fırsatlar sunacak. Özellikle hidrolik alanda Avrupa Birliği üyelerine çok ciddi ihracatımız bulunuyor. Bu alanda faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası firmalarımızın konu hakkında farkındalıkları oldukça yüksek. Üretim süreçleri ve ürünlerin adaptasyonu konusunda önlemler alınmaya başlandı. Tasarımda hafif, karbon emisyonu az ve geri dönüştürülebilir ürünler konusunda da gelişmeler var. Paris İklim Anlaşması'nı kısmi olarak endişeli ama genel anlamda çok olumlu değerlendiriyoruz. Türkiye'nin de diğer paydaşlarla ortak verilecek kararların içinde olması, en büyük ihracatçı pazarı ile aynı masada olması ve finansmanlardan faydalanması olumlu ve güzel gelişmeler.



“Daha fazla farkındalık yaratmalıyız”



Musa ERTUNÇ
ARÜSDER Yönetim Kurulu Başkanı

“Yeşil Mutabakatı” “İklim Krizi” “Karbon Ayak İzi” kavramları, dünyada çoğu ezberi bozacak. Avrupa Birliği tarafından yayınlanan tebliğ tüm dünyada önemsenmeye ve projelendirilmeye başlandı. Özellikle ülkemizde de bu konuların gündemde önem kazandığını ve çalışmaların başladığını biliyoruz. Sağlık, temizlik, geri dönüşüm, güvenlik ve doğanın korunması başlıklarında hızlı aksiyon alınması gerekiyor. Bizler imalat ve eğitim kısımlarında çalışmalara başladık. Ancak yüksek maliyet ve bilimsel çalışma gerekliliği, AB fonları ve çeşitli finans desteklerine ihtiyaç duyuyoruz. Burada kamu-üniversite-sanayi iş birliği ile yol haritası çizilerek, yüksek teknoloji-inovasyon ağırlıklı uygulamalara derhal geçilmesi gerekiyor. Birçok farklı sektörde Avrupa Yeşil Mutabakatı hedeflerini

tutturmak için dijital teknolojiler gerekli. İzlenecek yol haritasında; çevre dostu teknolojilere yatırım, sanayinin yenilik yapmasının teşviki, özel ve kamu taşınmazlarında daha temiz, ucuz ve sağlıklı yöntemler, enerji sektörünün karbonsuzlaştırılması, küresel çevre standartlarının iyileştirilmesi için uluslararası ortaklarla çalışılması hususlarında somut adımlar yer almalı. Avrupa Yeşil Mutabakatı, Türkiye-Avrupa Birliği Gümrük Birliği kapsamında da değerlendirilmeli ve güncelleme çalışmalarına bu husus muhakkak dahil edilmelidir. Özellikle Birliğin karar alma ve danışma süreçlerine ülkemizin aktif katılımının sağlanması, Birlik tarafından benimsenen politika ve stratejilerin hayata geçirilmesi aşamasında ülkemizin daha az etkilenmesi açısından büyük önem taşıyor.



“Tedarik zincirinin aksaması sektör için büyük endişe kaynağı”



Sefa TARGIT
AYSAD Yönetim Kurulu Başkanı

Avrupa Birliği'nin (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı ve dilediği Yeşil Mutabakat olarak geçen “A European Green Deal”, sadece bir iklim politikası olarak değil; aynı zamanda bir ekonomik dönüşüm strateji belgesi olarak kurgulandı. Avrupa Yeşil Mutabakatı'ndaki en somut hedef, toplam sera gazı salınımının 2050 yılında sıfıra inmesi. Finansman 1,5 trilyon euroyu bulan Yeşil Mutabakat, AB'yi; modern, kaynaklarını verimli kullanan ve aynı zamanda rekabetçi bir ekonomiye dönüştürürken, sektörleri ve çalışanları işsiz bırakmamak ya da yeni iş sahaları yaratmak gibi bir takım ulvi hedefler de ortaya konuyor. 1988'de kurulan ve 1990'dan bu yana iklim değişiklikleri değerlendirme raporları yayınlayan The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC), yani

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli, tehlikeli gödişata ve böyle bir ortak eylem planına ihtiyaç olduğunu dikkatleri çekmeye çalıştı. Örneğin, 2018 yılında İsveç'te düzenlenen ELA Avrupa Asansör Birliği Genel Kurulu'nun gündemi; karbon salınımı, önlemler, hedefler ve sektöre olası yansımalarıydı. Asansör endüstrisi, PM motorlar kullanma ve yüksek verimli asansör sistemlerini hizmete sunma konusunda oldukça başarılı, önder seviyelerden birini yakaladı. Ancak demir-çelik ve kimya sanayilerinde oluşacak sorunların tedarik zincirini aksatması, sektör için önemli bir endişe kaynağıdır. Yerel tedarikçilerde oluşacak bir zafiyet, sektörün rekabet gücünü, hatta iş yapma yeteneğini olumsuz etkiler.



“Mutabakata uyumluluk yaşamın devamlılığı ve kalitesi için bir zorunluluktur”



Mustafa N. TECDELİOĞLU
BESİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Avrupa Yeşil Mutabakatı ile; Demir-çelik sektörü başta olmak üzere tüm sektörlerde yenileme çalışmalarının ve yatırımlarının gerçekleştirilmesi, sürdürülebilir bir sanayi için temiz enerji ve kirliliğin ortadan kaldırılması amaçlı geri dönüşümün daha etkin hale getirilmesi kaçınılmazdır. Özellikle sera gazı emisyonlarının sıfırlanması çalışmalarının getireceği ilave yatırım maliyetleri ve bu yatırımların süreleri ile imalat sürecine olan etkileri göz önüne alındığında olası yaşanacak sorunları kestirmek ve çözümlenmek bir hayli sorun yaratacaktır. Sektörümüz açısından değerlendirildiğimizde enerji ihtiyacının yeşil enerji üretimi ile karşılanması halinde diğer sektörlerle göre biraz daha iyi konumdayız. Sıvı çelik üretimindeki hurdadan üretimin artırılması ve cevherden üretim yapan yüksek

firmalarda hidrojen kullanımı yaygınlaştığında sektörümüzün karbon ayak izi büyük ölçüde yok olacaktır. Diğer taraftan, hali hazırda sektörde uygulanmakta olan atık yönetimi ve bertaraf tedbirlerinin daha yaygın ve etkin uygulanması ile kirlilik istenilen seviyelerde ortadan kaldırılmış ve geri dönüşüm etkin hale gelişmiş olacaktır. Sektörün bu mutabakata uyumlu hale gelebilmesi amacıyla imalat sırasında uygulanan tüm proseslerin incelenmesi çalışmalarını başlatılmıştır. Çalışmalar sonucunda ortaya çıkacak mutabakat, uyum ve dönüşüm faaliyetleri ve yatırımlarının desteklenmesi için kaynak bulunması ayrı bir çalışma konusu olacaktır. Konuya, insani açıdan baktığımızda da mutabakata uyumluluk, bize yaşamın devamlılığı ve kalitesi için de bir zorunluluktur.



